

ÚTLOND

SAMBAND
ÁRNI JOENSEN
FARTEKST@MAIL.DK

- Sögan um, hvussu bróðir mín doyði, bleiv falsað
fyri at bjarga uttanríkispolitikkinum
(Kevin Tillman)

– Eg var eingin hetja

**Amerikanska verju-
málaráðið og herurin
hava roynt at gera
hermenn til hetjur
fyri at fáa undirtøku
fyri krígunum í Irak og
Afghanistan**

Tvær av hesum hetjunum
vóru Jessica Lynch og Pat
Tilman, sum sambært verju-
málaráðnum og herinum
vóru tvey góð dømi um tær
amerikonsku krigshetjur-
nar, sum berjast ímóti ein-
um harðrendum og eirinda-
leysum figginda.

Men søgurnar um Jessicu
Lynch og Pat Tilman eru
ósannar, og tað fáa ameri-
kanararnir nú at vita í einari
hoyring í Kongressini.
Amerikonsku fjølmiðlarnir
hava leingi víst á, at verju-
málaráðið og herurin søgdu
ósatt um Patriciu Lynch og
Pat Tilman, og hoyringin í
Kongressini skal ætlandi
avdúka, um nakar kann
dragast til svars fyri ósann-
indini og fyri at hava logið
fyri amerikanska fólkinum.

Sögan um Jessicu Lynch
fór sum eldur um allan
heimin, tá hon bleiv tikin
og burturflutt í Irak í mars í
2003. Tað eydnaðist ameri-

-Eg var ikki tann hetjan, sum
herurin segði meg vera, segði
Jessica Lynch í hoyringini í
gjár

sum amerikanska kvinnan,
ið hevði sett seg upp ímóti
sínnum figgindum, og mynd-
ir av sárum, sum hon hevði,
fóru um allan heim.

Men hetta var als ikki so.
Bjargingin var als ikki so
vandamikil, sum herurin
segði hana vera, og sárini
hevði Jessica Lynch fingið
í einum ferðsluóhappi.

Duldu sannleikan

Sögan um Pat Tilman var
uppaftur verri. Tá hann
doyði í Afghanistan í 2004,
fingu tey avvarðandi at vita,
at hann var fallin í bardaga
við figgindan. Hetta vísti
seg kortini ikki at vera so. Í
veruleikanum vóru tað
amerikanskir hermenn, sum
skutu Pat Tilman av mis-
gáum, men hóast herurin
og verjumálaráðið vistu
tað,ingu tey avvarðandi

ikki sannleikan at vita fyrr
enn langt aftaná.

- Ein syndarlig vanlukka
bleiv broytt til eina eggjandi
søgu fyri at bjarga landsins
uttanríkispolitikki í Irak og
Afghanistan, segði bróðir
Pat Tilman undir hoyringini
í Washington mánadagin.
Hann var hermaður í somu
deild sum bróðurin. Avhoyr-
ingin mánadagin vísti, at
avgerðin um at falsa frá-
greiðingina um tað, sum
hendi Pat Tilman, bleiv tik-
in í at kalla somu løtu, sum
hann doyði.

Formaðurin í hoyringar-
nevndini, Henry Waxman,
segði í gjár, at nevndin fer
at leggja dent á at kanna,
hvussu nógv táverandi
verjumálaráðharrin, Donald
Rumafeld, og Hvítu Húsini
vistu um tær falsaðu hetju-
søgurnar úr Irak og Afghan-
istan.

STUTT SAGT

Eigur at fara frá

Trýstið á stjóran í Heims-
bankanum, Paul Wolfo-
witz, herðist í hvørjum,
eftir at tað er komið fram,
at hann hevur givið unn-
ustu síni, meiri enn eina
mió.krónurílønarmarkering
uttan at spyrja stýrið fyrst.
Í gjár skrivaðu 42 fyrrver-
andi starvsmenn í banka-
num eitt alment bræv, har
teir gjørdur greitt, at
umdømi Heimsbankans
er í vanda, um stjórin verð-
ur sitandi. Stovnurin IEG,
sum millum annað heldur
eyga við virkseminum hjá
Heimsbankanum, sigur í
einari frágreiðing, at tað,
sum Paul Wolfowitz hevur
gjørt, hevur verið til skaða
fyri trúvirði bankans, og
at trupulleikin má loysast.
Stýrið í bankanum um-
røddi stöðuna seinasta
fríggjadag, men útsetti
avgerðina til hesa vikuna.
Paul Wolfowitz var ameri-
kanskurvarverjumálaráð-
harri og mettur sum ein
av heykunum í ameri-
konsku stjórnini, áðrenn
hann gjørdist stjóri í
Heimsbankanum.

Toyota størst

Heimsins størsta bilverk-
smiðja er ikki longur
amerikonsk. Í seinasta árs-
fjórðingi seldi japanska
Toyota 2.348.000 bilar
um allan heim, og tað
var meiri enn amerikanska
General Motors, sum
seldi 2.260.000 bilar í jan-
uar ársfjórðingi. General
Motors, sum ger bilar av
sløgunum Opel, Chevrolet
og Saab, hevur havt stórar
trupulleikar á amerikanska
marknaðinum, og tað hev-
ur boyyt fyrirkunna at lata
fleiri deildir aftur. Hjá
Toyota er stöðan tann
øvugta. Fyrirkunna hevur
bygt nýggjar verksmiðjur
fyri at nøkta tann veksandi
eftirspurningin.

Krevja censur

Iranar eru í øðini inn á filmin
”300”, tí teir vilja vera við, at hann
gevir eina skeiva mynd av hesum

partinum av persisku ella iransku
søguni og iranska fólkinum. Fleiri
mótmælisgongur hava verið í Iran,
síðani filmurin kom fram, og í gjár
frættist, at iranska sendistovan í

Noregi hevur biðið norsku myndug-
leikarnar censurera filmin, nú
hann verður vístur í norskum bio-
hallum. Norska mentamálaráðið
hevur víst kravinum aftur og biður

sendistovuna fara í rættin, um hon
heldur fast um kravið.

Grønlendingar fingið eina oyggj afturat

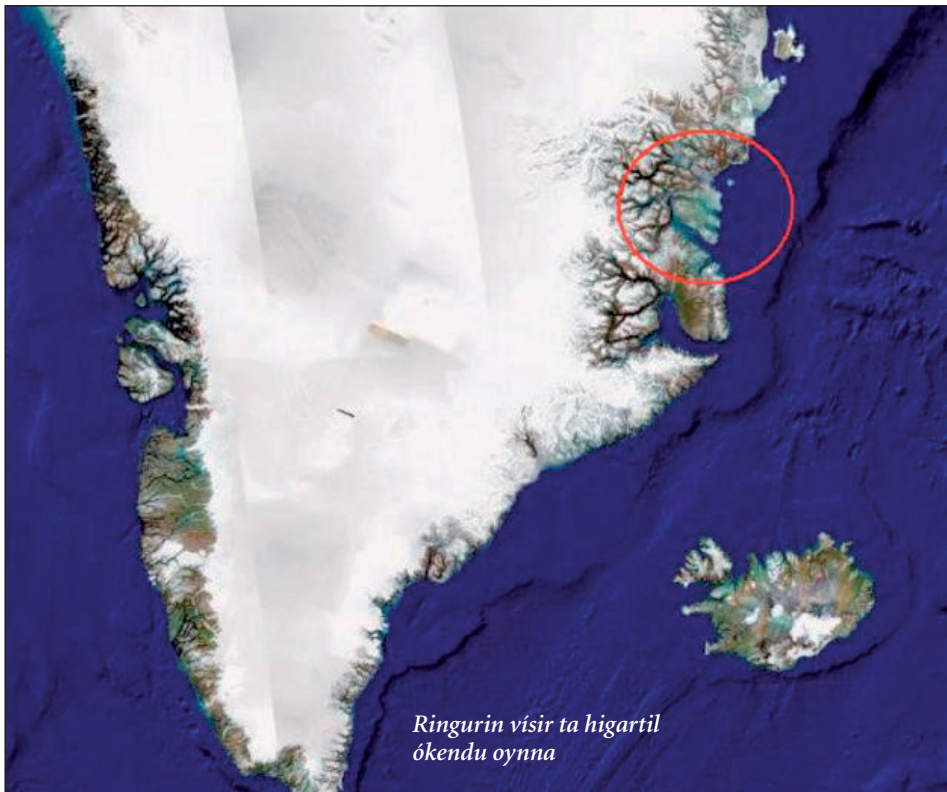
Í mong ár var Or
Uunartouq Qeqertoq
eitt nes, men nú
ísurin er bráðnaður,
vísir tað seg, at tað er
ein oyggj

Í 1985 varð hildið, at Or
Uunartouq Qeqertoq var
eitt nes, og í 2002 vistu
fylgisveinamyndir, at nesið
var rættiliga smalt inni við
meginlandið. Men myndir
frá 2005 avdúka, at talan er

als ikki um eitt nes, men
um eina oyggj.

- Grønlandskortið má
teknast av nýggjum, sigur
amerikanski Grønlands-ser-
frøðingurin Dennis Schmitt
við bretska blaðið The
Independent.

Men kanska eiga kort-
teknararnir at biða, tí sam-
bært veðurlagsgranskarum
kunnu fleiri oyggjar afturat
koma undan grønlandska
ísinum í komandi árum.

Ringurin vísir ta higartil
ókendu oynna